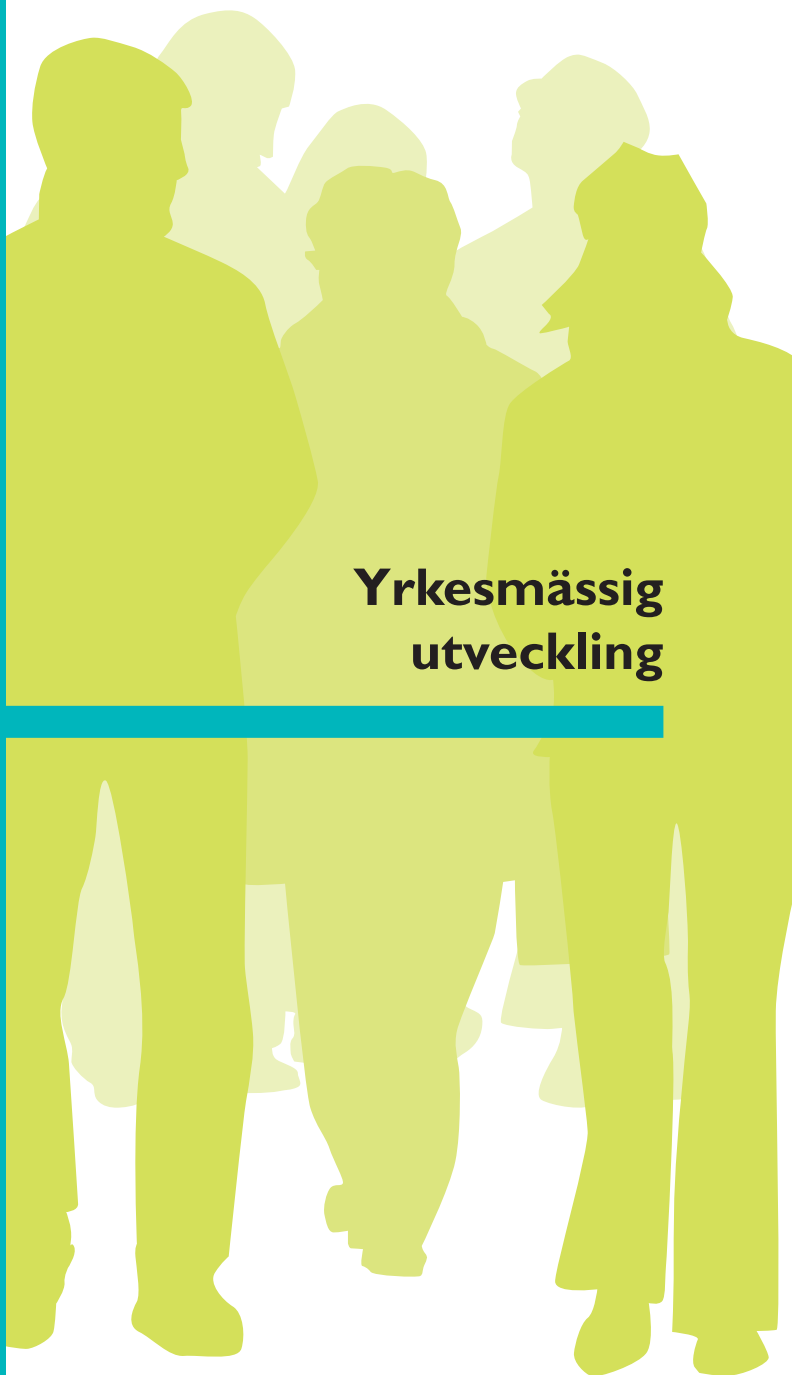

ARBETSSÖKANDE

**Yrkesmässig
utveckling**

www.mol.fi

Arbets- och näringsbyrån

Många sätt och orsaker att söka till utbildning

Det snabbt förändrande arbetslivet kräver förutom grundutbildning även kontinuerlig utveckling av yrkesskickligheten och kompetensen. Yrkesval görs inte enbart i ungdomen, utan man måste fundera på frågor om yrkesmässig utveckling även senare i livet.

TE-byrån erbjuder många olika utbildningsalternativ för såväl unga arbetssökande, arbetslösa eller dem som hotas av arbetslöshet som för dem som är yrkesverksamma. Med hjälp av utbildningen kan man komplettera sin yrkesskicklighet och kompetens eller till exempel utbilda sig till ett helt nytt yrke. Alla utbildningsformer syftar till att främja deltagarens sysselsättning, placering i arbete eller att deltagaren stannar kvar i arbete.

Tjänster för kompetensutveckling

- arbetskraftspolitisk utbildning
- frivilliga studier
- utbildnings- och yrkesinformationstjänster
- yrkesvals- och karriärplaneringstjänster
- arbetspraktik och arbetslivsträning
- yrkesinriktad rehabilitering

Servicenummer för utbildningsrådgivning 010 19 4902

Arbetskraftsutbildning

Arbetskraftsutbildningens (arbetskrafts-politisk vuxenutbildning) uppgift är att utveckla och upprätthålla vuxnas yrkeskompetens. Arbetskraftsutbildningen är främst avsedd för vuxna som är arbetslösa eller hotade av arbetslöshet och som slutfört sin läroplikt. Utbildningen är avgiftsfri för deltagarna. Arbets- och näringsförvaltningen skaffar utbildning från bl.a. yrkesutbildningscentrer för vuxna, högskolor och från andra producenter av utbildningstjänster.

Yrkesinriktad arbetskraftsutbildning är huvudsakligen utbildning som leder till en examen. Man kan avlägga en grund-, yrkes- eller specialyrkesexamen eller en del av en examen. Målet kan också vara att slutföra oavslutade högskolestudier. Dessutom erbjuds vidareutbildning eller fortbildning samt företagartutbildning för dem som startar eller har planer på att starta företagsverksamhet.

Yrkesutbildning kan även anskaffas i **samarbete med arbetsgivaren**. I detta fall planeras utbildningen enligt arbetsgivarens och studerandens behov och arbetsgivaren deltar också i finansieringen av utbildningen samt i antagningen av studerande. I utbildningen kan också delta nya företagare eller företagare tillsammans med sina anställda. Dessutom kan hyrda arbetstagare delta i utbildningen.

Förberedande arbetskraftsutbildning kan till exempel vara utbildning som fokuserar på att söka arbete eller till

utbildning eller på yrkesmässig planering. Genom utbildningen förbättras också de allmänna kunskaperna i datateknik och språkkunskaperna samt främjas invandrarnas integration.

Ansökan till arbetskraftsutbildning görs antingen genom en elektronisk ansökningsblankett eller genom en ansökningsblankett som fås hos arbets- och näringsbyrån. En elektronisk ansökningsblankett som sänts via Internet styrs automatiskt till den TE-byrå som ansvarar för antagningen av studerande. Pappersversionen av ansökningsblanketten lämnas in personligen på TE-byrån i den egna regionen. För antagningen av studerande ansvarar vanligtvis TE-byrån för utbildningsorten.

Information om
arbetskraftsutbildning
och ansöknings-
tider: TE-byrån och
www.mol.fi.

Förmåner under arbetskraftsutbildning

Under arbetskraftsutbildning kan till studeranden betalas den arbetslöshetsförmån (inkomstrelaterad dagpenning/grunddagpenning/arbetsmarknadsstöd) som han eller hon har rätt till vid arbetslöshet. Om utbildningen har avtalats i sysselsättningsplanen, kan studeranden ha rätt till förhöjd arbetslöshetsförmån. För att arbetslöshetsförmån ska kunna betalas, förutsätts att studerandens jobbsökning är i kraft.

Ersättning för uppehälle betalas för att ersätta de extra måltids-, rese- och inkvarteringskostnader som utbildningen medför. Förutsättningen för denna ersättning är att den studerande är berättigad till arbetslöshetsförmån.

Ytterligare upplysningar om utbetalning av arbetslöshetsförmån:

www.fpa.fi

www.tyj.fi

Frivilliga studier

Arbetssökande kan under vissa förutsättningar studera på heltid utan att förlora sin arbetslöshetsförmån. De frivilliga studierna måste överenskommas med TE-byrån. Under tiden för studierna betalas arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Dessutom betalas ersättning för uppehälle.

Om studierna inte kan stödjas med arbetslöshetsförmån, kan studeranden

ändå ha möjlighet att studera på deltid utan att förlora arbetslöshetsförmånen.

För att frivilliga studier ska kunna stödjas med arbetslöshetsförmån, förutsätts bland annat att

- stödandet av studierna i väsentlig mån förbättrar arbetssökandens förutsättningar att få arbete
- studierna är heltidsstudier
- stödandet av studierna har avtalats i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen
- arbetssökanden har fyllt 25 år

Närmare information om hur stor arbetslöshetsförmånen är fås hos arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

www.studieinfo.fi

www.oph.fi/oppisopimus >
på svenska

Utbildnings- och yrkesinformationstjänst

Via TE-byråns utbildnings- och yrkesinformationstjänst fås all information som behövs om utbildningsalternativ, arbetsmarknaden samt finansiering av studierna. Fortast hittar man information genom våra webbtjänster, men det går också att komma överens om möte med eller ringa till en utbildningsrådgivare, eller att be om ytterligare information via e-post. Dessa tjänster är till för alla och avgiftsfria.

I utbildnings- och yrkesinformationstjänsten kan man

- diskutera personligt med en utbildningsrådgivare om frågor som gäller yrkesmässig utveckling
- söka information om utbildningar, yrken och finansiering av studier på våra webbsidor med självbetjäningsterminaler
- delta i infomöten om utbildning

Syftet är att den information som man har skaffat hjälper att fatta beslut om att söka till utbildning och beslut om yrkesmässig utveckling.

www.ammattinetti.fi

Dra också nytta av våra webbtjänster som stöd för karriärplaneringen:
www.mol.fi

Yrkesval och karriärplanering

TE-byråns yrkesvals- och karriärplaneringstjänst hjälper med att precisera personliga mål eller att utarbeta en för arbetsökandens situation lämplig karriärplan.

Yrkesvals- och karriärplaneringstjänsten hjälper, när man söker svar/funderar på bl.a. följande frågor:

- Vilket område eller vilken utbildning ska jag rikta in mig på?
- Vilka möjligheter erbjuder utbildningen och arbetslivet mig nu och i framtiden?
- Hurdana saker och uppgifter är jag intresserad av?
- Vad kan jag, vilka är mina starka sidor och vilka sidor av mig själv borde jag vidareutveckla?
- Hur påverkar mitt hälsotillstånd eller mina personliga egenskaper mina möjligheter?
- Vågar jag byta bransch?
- Hur mycket är jag beredd att satsa för att nå mina mål?
- Hur förverkligar jag min plan?

Yrkesvalspsykologen hjälper med frågor om yrkesval eller utbildning även genom att erbjuda grupp vägledning som ett alternativ.

Yrkesvals- och karriärplaneringstjänsten utgörs av konfidentiellt samarbete mellan den som söker till utbildning och TE-byrån.

Arbetspraktik och arbetslivsträning

Arbetslösa arbets sökande kan delta i arbetspraktik eller arbetslivsträning för att orientera sig i eller återgå till arbetslivet och för att främja sin placering i arbete och sin yrkeskompetens. Arbetspraktik och arbetslivsträning är bra alternativ, när man vill pröva på nya slags arbetsuppgifter och förbereda sig inför arbetslivet. Samtidigt kan man också pröva olika yrken och jobb för att se om de är intressanta och lämpliga.

TE-byrån skaffar en plats för arbetspraktik eller arbetslivsträning. Man kan också själv söka en plats, som TE-byrån godkänner.

TE-byrån ingår ett skriftligt avtal för viss tid med arbets sökanden och den som ordnar arbetspraktiken eller arbetslivsträningen innan arbetspraktiken eller arbetslivsträningen börjar.

Den som ordnar arbetspraktiken eller arbetslivsträningen måste alltid se till att den som deltar i praktiken eller träningen har behövlig övervakning och ledning.

Arbetspraktik och arbetslivsträning kan ordnas av staten, en kommun, en samkommun, ett företag, en förening eller en annan sammanslutning samt en stiftelse eller en enskild näringsidkare. Ett hushåll kan däremot inte vara anordnare av arbetspraktik eller arbetslivsträning.

Arbetspraktik

De som är under 25 år, saknar yrkesutbildning och omfattas av systemet med arbetsmarknadsstöd kan delta i arbetspraktik. Under arbetspraktiken betalas fullt arbetsmarknadsstöd. Under vissa förutsättningar kan dessutom ersättning för uppehälle betalas till dem som deltar i praktik.

Ytterligare information om utbetalning av arbetsmarknadsstöd och ersättning för uppehälle: www.fpa.fi

Arbetslivsträning

De som fyllt 25 år, de som skaffat yrkesutbildning eller de som i form av arbetslöshetsförmån får grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning kan delta i arbetslivsträning. Under arbetslivsträningen betalas arbetslöshetsförmån (inkomstrelaterad dagpenning/grunddagpenning/arbetsmarknadsstöd) och dessutom ersättning för uppehälle.

Ytterligare upplysningar:
www.fpa.fi
www.tyj.fi

TE-byrån ordnar en plats för arbetspraktik eller arbetslivsträning.

Yrkesinriktad rehabilitering

TE-byråns tjänster för yrkesinriktad rehabilitering hjälper med att utarbeta sådana planer och lösningar för arbete eller utbildning som tar hänsyn till kundens hälsotillstånd.

Yrkesinriktad rehabilitering ordnas också av olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalter, arbetspensionsanstalter och Folkpensionsanstalten.

www.vkk.fi

www.tela.fi

www.fpa.fi

TE-byråns tjänster för yrkesinriktad rehabilitering kan komma i fråga, när man funderar på:

- Hurdant arbete eller vilken utbildning passar mig oavsett mina hälsobegränsningar?
- Kan jag fortsätta i mitt arbete eller bör jag överväga byte av yrke?
- Vilka möjligheter har jag att hitta ett lämpligt arbete eller en lämplig utbildning?
- Hurdan ekonomisk och annan hjälp kan jag få som stöd för mina rehabiliteringsplaner?
- Vilket är det rätta stället för rehabilitering i mitt fall?

Jobblinjens servicenummer

Personkunder

Anmälan som arbetssökande,
lediga jobb, ändring av uppgifterna
om jobsökningen,
TE-byråernas tjänster, vägledning för
e-tjänster på webben

010 19 4905

jobblinjen@te-byran.fi

Utbildningsrådgivning

010 19 4902

utbildningsradgivning@te-byran.fi

Rådgivning om utkomstskydd för arbetslösa

010 19 4912

Rådgivning om omställningsskydd

010 19 4910

jobblinjen@te-byran.fi

Samtalspriser

Samtal till nummer som börjar med 010 19:
från trådtelefon lokalnätavgift; från mobiltelefon mobiltelefonavgift.

www.mol.fi

Arbets- och näringsbyrå

TE004r 8/2010 Edita Prima Oy